

COMPUTERS MAKEN MET GEVAAR VOOR EIGEN LEVEN

Dit is een samenvatting van het rapport "Capacitating Electronics: The impact of platinum and palladium mining on communities," Esther de Haan & Tim Steinweg, SOMO, November 2007

Computer hard disks, laptops of flatscreen TV's met een LCD scherm – we kunnen er niet genoeg van krijgen. Om aan die groeiende vraag te voldoen, verbruikt de elektronica industrie steeds meer platina. Ondertussen werken de arbeiders in de platinamijnen onder onaantvaardbaar gevaarlijke omstandigheden, terwijl ze ook nog eens erg weinig verdienen. In Zuid-Afrika zijn hele plattelandsgemeenschappen van hun land verdreven om ruimte te maken voor nieuwe platinamijnen.

GEVAARLIJK WERK

makelTfair is gaan praten met de mijnwerkers – vooral met diegenen die een tijdelijk contract hebben. Omdat platina momenteel zo'n goede prijs opbrengt, worden oude platinamijnen onder zeer gevaarlijke omstandigheden heropend. Vaste mijnwerkers krijgen te horen dat het werk te gevaarlijk is en door een gespecialiseerd bedrijf moet worden uitgevoerd. Maar de contractarbeiders die vervolgens worden ingehuurd, hebben geen speciale vakkennis en krijgen een veiligheidstraining van maar drie dagen.

Contractarbeiders hebben niet dezelfde arbeidsovereenkomst als de 'eigen' werknemers van het mijnbouwbedrijf. Ze verdienen minder geld, genieten niet de voordelen van een collectieve arbeidsovereenkomst en hun contracten zijn tijdelijk. Het zal niemand verbazen dat ze amper genoeg verdienen om van te leven – laat staan dat ze hun families behoorlijk kunnen onderhouden. Bij Anglo Platinum, 's werelds grootste platina producent, heeft 40 procent van de mijnwerkers een tijdelijk contract.

GETROFFEN GEMEENSCHAPPEN

Niet alleen de mijnwerkers hebben het zwaar te verduren. makelTfair heeft ontdekt dat in één Zuid-Afrikaans mijnbouwgebied alleen al 7.000 mensen van huis en haard zijn verjaagd. Zij moesten plaatsmaken voor slechts één nieuwe mijn van Anglo Platinum. De mensen wonen nu in barre omstandigheden, zonder water en zonder elektriciteit. Boerenfamilies die van generatie op generatie van de landbouw hebben geleefd, kunnen nu niet langer in hun levensonderhoud voorzien omdat ze geen land meer hebben. Nog tienduizend anderen lopen hetzelfde gevaar om te worden 'verplaatst'.

WAT KUNNEN WE DOEN?

De verantwoordelijkheid voor de gang van zaken in en om de mijnen ligt bij bedrijven als Anglo Platinum. Maar dat ontslaat de grote elektronica bedrijven niet van hun plicht om orde op zaken te stellen bij de metaalleveranciers die aan het begin staan van hun productieketen. Zij kunnen de mijnbouwbedrijven onder druk zetten, zodat de grondstoffen voor hun producten op een verantwoorde manier worden gewonnen.

Consumenten moeten op hun beurt ook vragen stellen en eerlijke producten eisen. Zij moeten de grote merknamen duidelijk maken dat ze best bereid zijn om iets meer te betalen voor artikelen die duurzaam en sociaal verantwoord worden geproduceerd.

**WIL JE HET HELE RAPPORT LEZEN, MEER WETEN OVER MAKEITFAIR
OF MEEDOEN MET DE CAMPAGNE, GA DAN NAAR**

www.makelTfair.org